

De arbeidsmarkt voor leraren voortgezet onderwijs 2023-2028

Regio Noord-Holland

Datum december 2023
Auteurs dr. Hendri Adriaens
dr. Klaas de Vos

Uitgave

Centerdata
info@centerdata.nl
www.centerdata.nl

Contact

Hendri Adriaens
hendri.adriaens@centerdata.nl

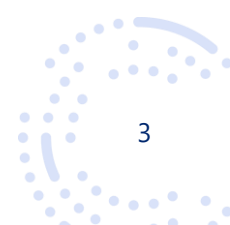
© Centerdata, Tilburg, 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Kernvariabelen toekomstige lerarenarbeidsmarkt	6
3	Leeftijdsopbouw	7
4	Prognoses op hoofdlijnen	8
4.1	Werkgelegenheid	8
4.2	Vervangingsvraag	9
4.3	Instroom	10
4.4	Onvervulde werkgelegenheid	12
5	Prognose naar vak	15
5.1	Werkgelegenheid per vak	15
5.2	Vervangingsvraag per vak	16
5.3	Instroom per vak	16
5.4	Onvervulde werkgelegenheid per vak	17
A	Arbeidsmarktregioindeling	19
B	Meer inzicht en scenario-analyses met Planmirror	20

1 Inleiding

Dit rapport¹ heeft tot doel een indruk te geven van de arbeidsmarkt voor leraren in het voortgezet onderwijs² (vo) in de regio Noord-Holland, bestaande uit de arbeidsmarktregio's³ Noord-Holland Noord, Zaanstreek/Waterland, Zuid-Kennemerland en IJmond, Groot Amsterdam en de Gooi en Vechtstreek. De stad Amsterdam zal separaat beschouwd worden. Daarbij maken we onder meer gebruik van het in opdracht van het ministerie van OCW door Centerdata ontwikkelde ramingsmodel voor de onderwijsarbeidsmarkt Mirror. Een uitgebreide beschrijving van de werking van Mirror is te vinden op de website mirrorpedia.nl. Recente beschrijvingen van de uitkomsten van Mirror op landelijk niveau zijn gepubliceerd in het rapport "De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2023-2033".⁴ Dit rapport is tot stand gekomen in samenwerking met het ministerie van OCW.

Mirror is gebaseerd op gegevens afkomstig uit salarisadministraties van nagenoeg alle onderwijs-personeel in Nederland. Het model werkt in grote lijnen als volgt:

1. In het model worden voor elk individu voor ieder jaar in de periode 2023-2028 kansen voorspeld of men bijvoorbeeld uitstroomt uit het onderwijs, een grotere of kleinere aanstellingsomvang krijgt, op een andere school in het vo gaat werken, van functie (directeur, leraar, anders) verandert of gebruik maakt van de seniorenregeling. Deze kansen worden gebaseerd op historisch gedrag en hangen behalve van persoonskenmerken bijvoorbeeld ook af van school- en regionale kenmerken.
2. Op deze manier kunnen vacatures ontstaan. Vervolgens wordt ieder jaar voor afgestudeerden aan de lerarenopleidingen vo plus universitaire lerarenopleidingen (ulo) en personen die voorheen in het onderwijs hebben gewerkt bekeken of men een baan in het onderwijs accepteert of niet. Tevens wordt zijnstroom gesimuleerd. Indien vacatures niet opgevuld kunnen worden, spreken we van onvervulde werkgelegenheid.
3. In dit rapport worden de gemiddelden van 100 simulaties beschreven. Hierbij is uitgegaan van de wet- en regelgeving per 1 januari 2023. De cao van juli 2023 is ook meegenomen. De simulaties zijn beleidsarm.

Het is ook mogelijk zelf verder aan de slag te gaan met onderwijsarbeidsmarkttramingen. Met Planmirror (www.planmirror.nl) kunnen de arbeidsmarkttramingen in meer detail worden bekeken en kunnen schoolbesturen in het voortgezet onderwijs zelf arbeidsmarkttramingen en scenario-analyses voor hun bestuur maken. In bijlage B kunt u meer informatie over Planmirror vinden.

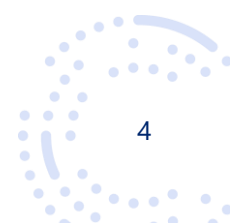
Een belangrijke kanttekening voor het interpreteren van dit rapport is dat de ramingen gebaseerd zijn op bestaand beleid en historisch waargenomen gedrag. Dit betekent dat tekorten voorspeld kunnen worden die zich in de praktijk niet zullen gaan voordoen. Bijvoorbeeld aanvullend beleid en gedragsveranderingen zullen er allemaal toe bij (moeten) dragen dat eventueel voorspelde tekorten

¹ Dit rapport is onderdeel van een reeks van 14 regionale rapportages. Tegelijk met dit rapport verschijnen ook de loopbaanmonitor, IPTO en de tekortmetingen, waarin ook regionale gegevens zijn opgenomen, zie www.rijksoverheid.nl of www.mirrorpedia.nl/publicaties.

² Dit rapport betreft het vo exclusief vo op zogeheten verticale scholen (bijvoorbeeld vmbo op mbo instellingen).

³ Voor de indeling in arbeidsmarktregio's zie bijlage A.

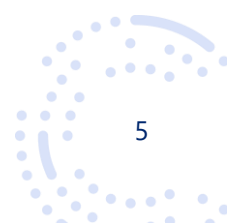
⁴ Zie www.rijksoverheid.nl of www.mirrorpedia.nl/publicaties.

teniet gedaan gaan worden. De voorspelde tekorten zijn dan ook eerder een indicatie van de mate waarin aanvullend beleid en gedragsveranderingen nodig zijn om tekorten te voorkomen c.q. te verkleinen.

De opbouw van dit rapport is als volgt: In hoofdstuk 2 gaan we in op de definitie van de voorspelde grootheden (werkgelegenheid, vervangingsvraag, instroom en onvervulde werkgelegenheid) die in dit rapport worden behandeld en de relatie die tussen deze grootheden bestaat. In hoofdstuk 3 tonen we de verdeling van de werkende leerkrachten naar leeftijd. Dit geeft een eerste indruk van het te verwachten effect van de veroudering van het lerarenbestand. Daarna gaan we in hoofdstuk 4 in op de met Mirror berekende prognoses over de periode 2023-2028. Tot slot bespreken we deze zelfde grootheden naar vak in hoofdstuk 5.

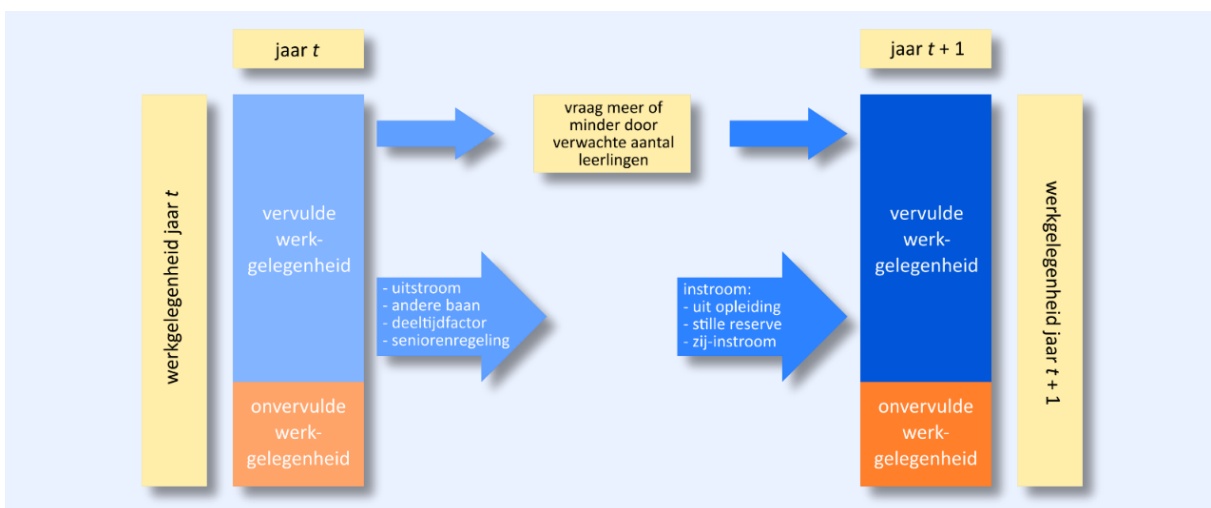
2 Kernvariabelen toekomstige lerarenarbeidsmarkt

In dit hoofdstuk definiëren we een aantal belangrijke grootheden waarvan we in dit rapport prognoses tonen. Deze grootheden betreffen:⁵

1. Werkgelegenheid: dit geeft de totale vraag naar leraren aan. Als er geen onvervulde werkgelegenheid is, is het aantal fte leraren dat werkt gelijk aan de werkgelegenheid. De werkgelegenheid wordt vooral bepaald door het aantal leerlingen.
2. Vervangingsvraag: dit is vraag naar leraren die optreedt omdat personen uit de sector stromen (vanwege pensioen of om andere redenen), minder gaan werken (inclusief verandering in gebruik van de seniorenregeling), in een andere regio gaan werken, of een andere functie binnen de sector gaan bekleden. In het algemeen is de uitstroom uit de sector veruit de grootste component van de vervangingsvraag.
3. Instroom: het aantal fte dat jaarlijks van buiten de sector vo in het onderwijs gaat werken.
4. Onvervulde werkgelegenheid: de werkgelegenheid die na instroom niet is ingevuld (het tekort).

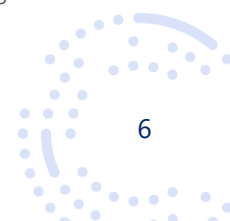
In Figuur 1 wordt de relatie tussen deze variabelen geïllustreerd. De werkgelegenheid in jaar t (bijvoorbeeld 2025) is voor zover mogelijk ingevuld met leraren, waar dat niet kan spreken we van onvervulde werkgelegenheid. De werkgelegenheid voor jaar $t+1$, hier 2026, (paragraaf 4.1) kan hoger of lager liggen dan in 2025, afhankelijk van het aantal te verwachten leerlingen. Van de leraren die in 2025 op de scholen werken stroomt een deel uit, bijvoorbeeld naar pensioen of een andere baan, of gaat meer of minder uren werken (deeltijdfactor). Dit vormt de vervangingsvraag (paragraaf 4.2). De verandering in werkgelegenheid en de vervangingsvraag proberen de scholen in te vullen. Dit leidt tot instroom (paragraaf 4.3). Waar dat niet lukt, resteert wederom onvervulde werkgelegenheid (paragraaf 4.4).

Figuur 1: Toelichting kernvariabelen

De komende secties geven inzicht in de omvang van de kernvariabelen voor de regio Noord-Holland en hoe deze zich verhouden tot het landelijk beeld van de onderwijsarbeidsmarkt voor leraren.

⁵ Merk op dat er een belangrijke relatie geldt tussen deze variabelen, namelijk: verandering onvervulde werkgelegenheid = verandering werkgelegenheid + vervangingsvraag – instroom.

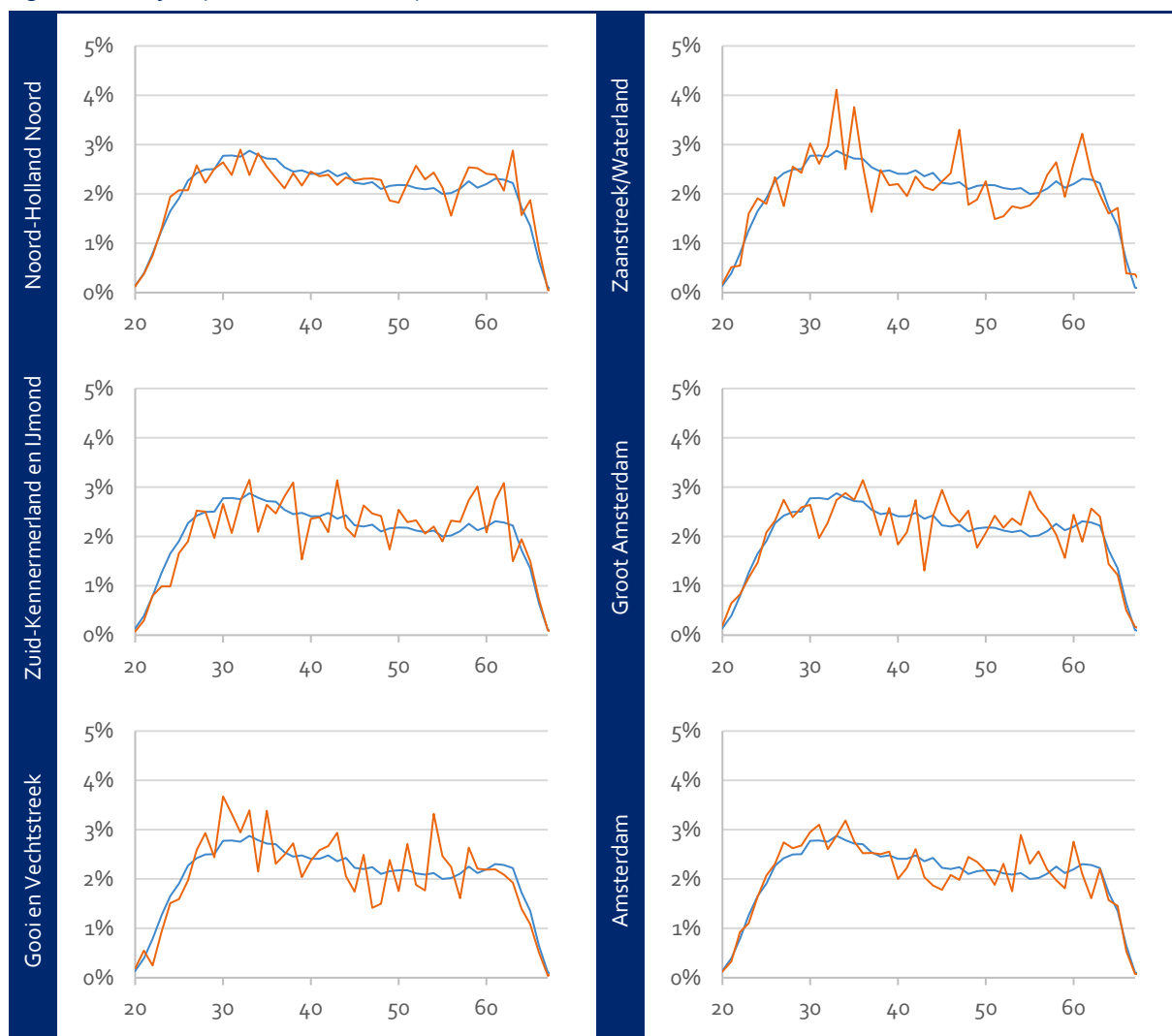

3 Leeftijdsopbouw

Om een idee te geven van het lerarenkorps in de regio, is in Figuur 2 de leeftijdsopbouw van de lerarenpopulatie op 1 oktober 2022 per arbeidsmarktregio weergegeven. Daarbij is het aantal fte per leeftijdsgroep uitgedrukt als een percentage van het totaal aantal werkende fte's per arbeidsmarktregio. Tevens is in iedere figuur ter vergelijking de landelijke leeftijdsopbouw weergegeven. Het wat grillige verloop van de grafieken is deels het gevolg van toevalligheden die zich in het verleden hebben voorgedaan. Als we kijken naar wat grotere structuren die deze toevalligheden ontstijgen, dan springt het meest in het oog dat in de Gooi en Vechtstreek relatief wat meer jongeren rond de leeftijd van 30 tot 35 jaar en wat minder 60-plussers werkzaam zijn. In Mirror vormt dit historisch bestand van leraren het uitgangspunt van de prognoses.

Figuur 2: Leeftijdsopbouw van leraren op 1 oktober 2022

4 Prognoses op hoofdlijnen

4.1 Werkgelegenheid

Centraal in deze prognoses staat de werkgelegenheid. De werkgelegenheid is gedefinieerd als de fte's die daadwerkelijk door leraren ingevuld moeten worden in een situatie zonder onvervulde werkgelegenheid. Er zijn drie factoren die in Mirror de ontwikkeling van de werkgelegenheid bepalen:

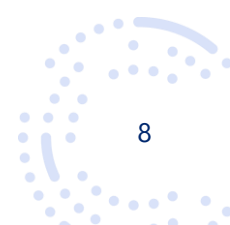
1. de leerlingenprognoses van DUO per brin (zie data.duo.nl).
2. de verhouding tussen het aantal fte leraren en het aantal leerlingen per brin. Deze ratio is bepaald op peildatum 1 oktober 2022.
3. een beperkte vaste voet.

In Tabel 1 wordt de op die manier voorspelde werkgelegenheid gepresenteerd.

Tabel 1: Werkgelegenheid leraren in fte (exclusief seniorenregeling)

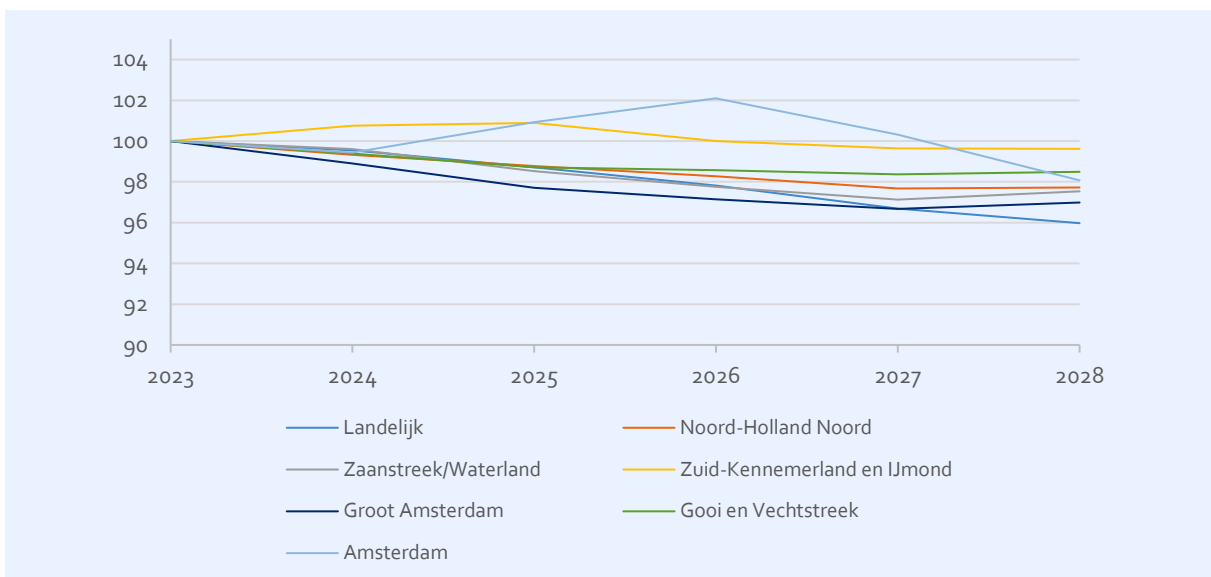
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Landelijk	60.892	60.619	60.108	59.563	58.871	58.441
Noord-Holland Noord	2.400	2.384	2.371	2.359	2.345	2.346
Zaanstreek/Waterland	954	951	940	933	927	931
Zuid-Kennemerland en IJmond	1.416	1.427	1.429	1.416	1.411	1.411
Groot Amsterdam	1.139	1.127	1.113	1.107	1.101	1.105
Gooi en Vechtstreek	1.077	1.070	1.063	1.061	1.059	1.060
Amsterdam	3.447	3.428	3.479	3.519	3.458	3.381

In Figuur 3 is de ontwikkeling van de werkgelegenheid weergegeven, genormeerd op 2023. De figuur laat zien dat de werkgelegenheid op landelijk niveau de komende jaren licht daalt. In de arbeidsmarkt-regio's in Noord-Holland daalt deze op termijn ongeveer even hard als het landelijk gemiddelde. Amsterdam laat tot 2026 nog wel een lichte groei zien, maar daalt daarna, om in 2028 ook uit te komen op een lagere werkgelegenheid dan in 2023.

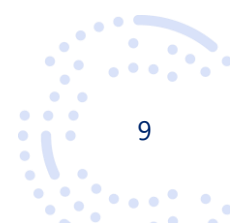
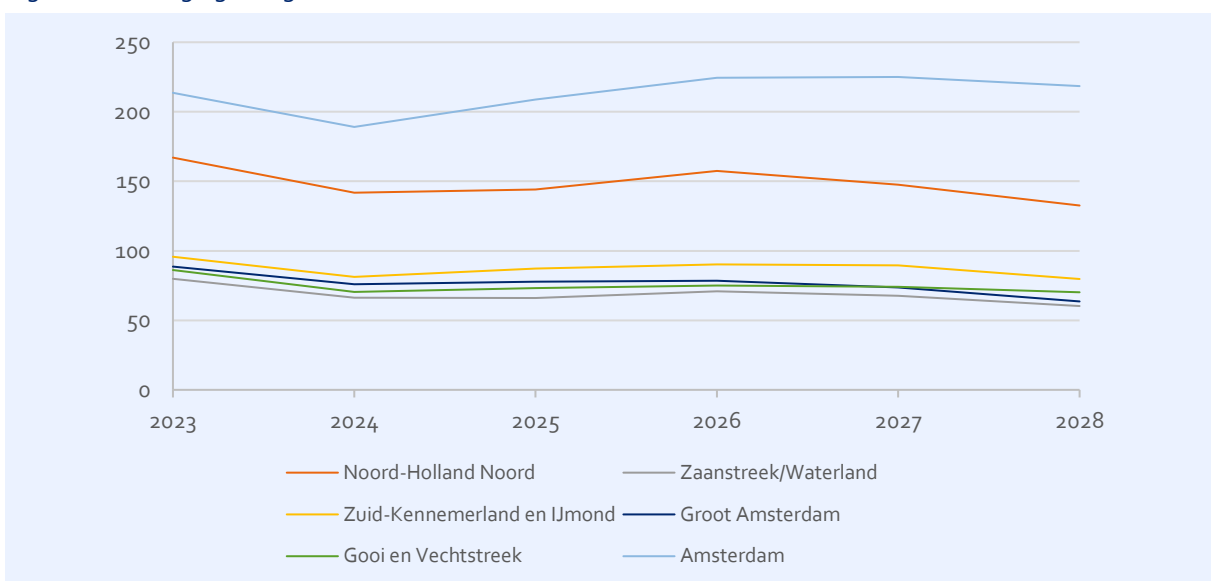
Figuur 3: Werkgelegenheid leraren genormeerd op 2023 (2023 = 100)

4.2 Vervangingsvraag

De vervangingsvraag geeft een samenvatting van alle fte's die gedurende een jaar niet meer vervuld worden in de regio. Dat kan gebeurd zijn door uitstroom, maar ook doordat leraren minder zijn gaan werken of zelfs een andere functie (zoals directeur) zijn gaan bekleden. Personen die meer zijn gaan werken of juist leraar zijn geworden zijn hier ook in meegenomen en met de andere stromen verrekend. Ook gewijzigd gebruik van de seniorenregeling heeft invloed op de vervangingsvraag. In Figuur 4 is de vervangingsvraag per arbeidsmarktregio weergegeven. De onderliggende cijfers zijn te vinden in Tabel 2.

Figuur 4: Vervangingsvraag leraren in fte

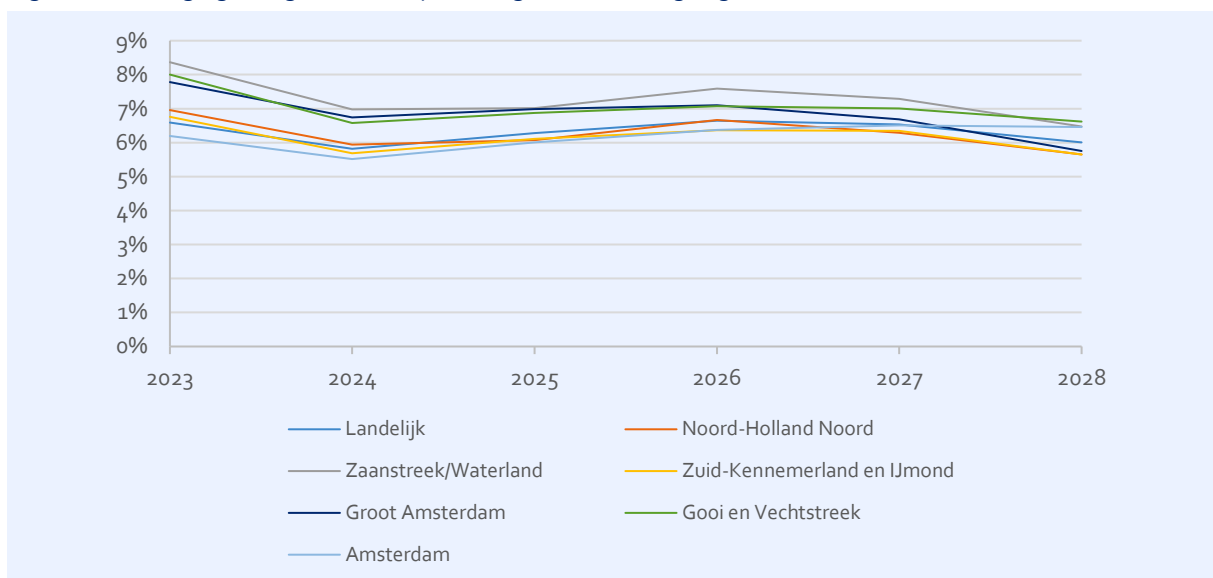
Tabel 2: Vervangingsvraag leraren in fte

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Landelijk	4.013	3.527	3.773	3.959	3.847	3.510
Noord-Holland Noord	167	142	144	157	148	133
Zaanstreek/Waterland	80	66	66	71	68	60
Zuid-Kennemerland en IJmond	96	81	87	90	90	80
Groot Amsterdam	89	76	78	79	74	64
Gooi en Vechtstreek	86	70	73	75	74	70
Amsterdam	214	189	209	224	225	219

Het is ten behoeve van de interpretatie inzichtelijker deze ontwikkeling te beschouwen in relatie tot de werkgelegenheid. Dit is weergegeven in Figuur 5. We zien nu dat de arbeidsmarktregio's in Noord-Holland op termijn een vergelijkbare vervangingsvraag zullen kennen. Zaanstreek/Waterland, Groot Amsterdam en Gooi en Vechtstreek liggen daarbij wat boven het landelijk gemiddelde. Arbeidsmarktregio Groot Amsterdam kruipt over de tijd wel naar het landelijk gemiddelde, en zit daar in 2028 net onder. De andere arbeidsmarktregio's liggen rond het landelijk gemiddelde.

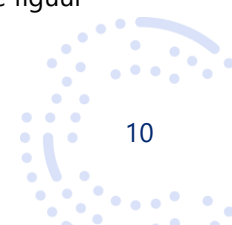
Tegenover de vervangingsvraag (en mogelijke veranderingen in de werkgelegenheid) staat de instroom. Met de instroom zullen de ontstane gaten opgevuld dienen te worden. De instroom wordt in de volgende sectie besproken.

Figuur 5: Vervangingsvraag leraren als percentage van de werkgelegenheid

4.3 Instroom

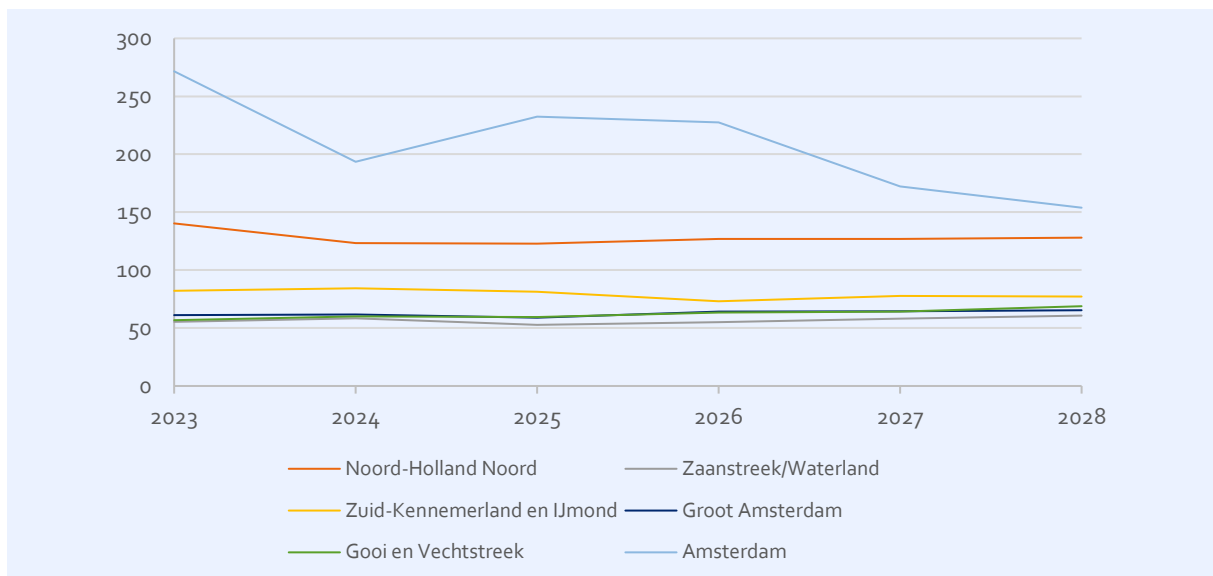
Om aan de vervangingsvraag te kunnen voldoen, is instroom van leraren nodig. In Mirror worden drie soorten van instroom van leraren onderscheiden: instroom vanaf een lerarenopleiding vo of ulo, vanuit de zogenaamde stille reserve en van zijinstroom. De stille reserve betreft personen met een onderwijsbevoegdheid die niet (meer) in het onderwijs werkzaam zijn. In Figuur 6 is de te verwachten instroom per arbeidsmarktregio weergegeven. Deze instroom geeft weer hoeveel fte aan nieuw personeel er zonder beleidswijziging te verwachten valt. In Tabel 3 zijn de cijfers onderliggend aan deze figuur

opgenomen. De instroom van leraren is met uitzondering van Amsterdam naar verwachting redelijk constant. De instroom neemt in Amsterdam naar verwachting gedurende de gehele ramingsperiode af, met een tijdelijke opleving in 2025 en 2026. Dit moet echter wel in relatie tot de werkgelegenheid en vervangingsvraag worden bekeken.

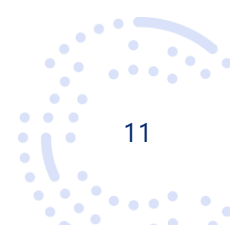
Figuur 6: Instroom leraren in fte

Tabel 3: Instroom leraren in fte

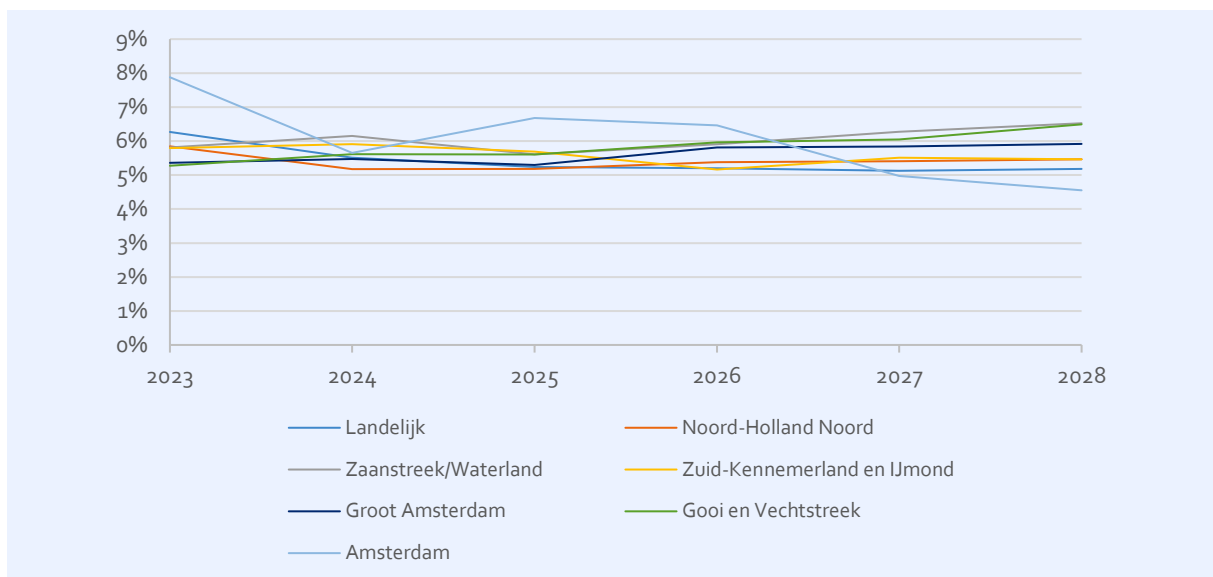
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Landelijk	3.817	3.341	3.148	3.095	3.018	3.030
Noord-Holland Noord	140	123	123	127	127	128
Zaanstreek/Waterland	55	58	53	55	58	61
Zuid-Kennemerland en IJmond	82	84	81	73	78	77
Groot Amsterdam	61	62	59	64	64	65
Gooi en Vechtstreek	57	60	60	63	64	69
Amsterdam	272	194	233	228	172	154

Figuur 7 geeft vervolgens de te verwachten instroom als percentage van de werkgelegenheid. We zien nu dat ook ten opzichte van de werkgelegenheid de instroom redelijk constant is en rond het landelijk gemiddelde ligt. In Amsterdam schommelt de instroom daar wat sterker omheen.

Figuur 7: Instroom leraren als percentage van de werkgelegenheid

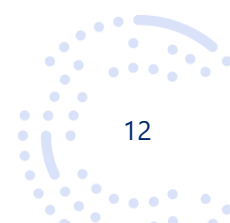

4.4 Onvervulde werkgelegenheid

Om zowel de veranderingen in werkgelegenheid, als vervangingsvraag en instroom in het juiste perspectief te kunnen plaatsen, berekenen we vervolgens de onvervulde werkgelegenheid met de relatie die in hoofdstuk 2 is gepresenteerd. Het kan immers zijn dat er een hoge vervangingsvraag is, maar als daar een hoge verwachte instroom tegenover staat, dan kan de tekortenproblematiek toch meevallen. Of als er een lage vervangingsvraag is, maar tegelijkertijd een stijging in de werkgelegenheid als gevolg van een stijging van het verwachte aantal leerlingen, dan kunnen zich toch tekorten gaan voordoen. De onvervulde werkgelegenheid vormt daarom een goede indicator voor de te verwachten ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor leraren en geeft aan waar mogelijk een extra inspanning geleverd zal moeten worden.

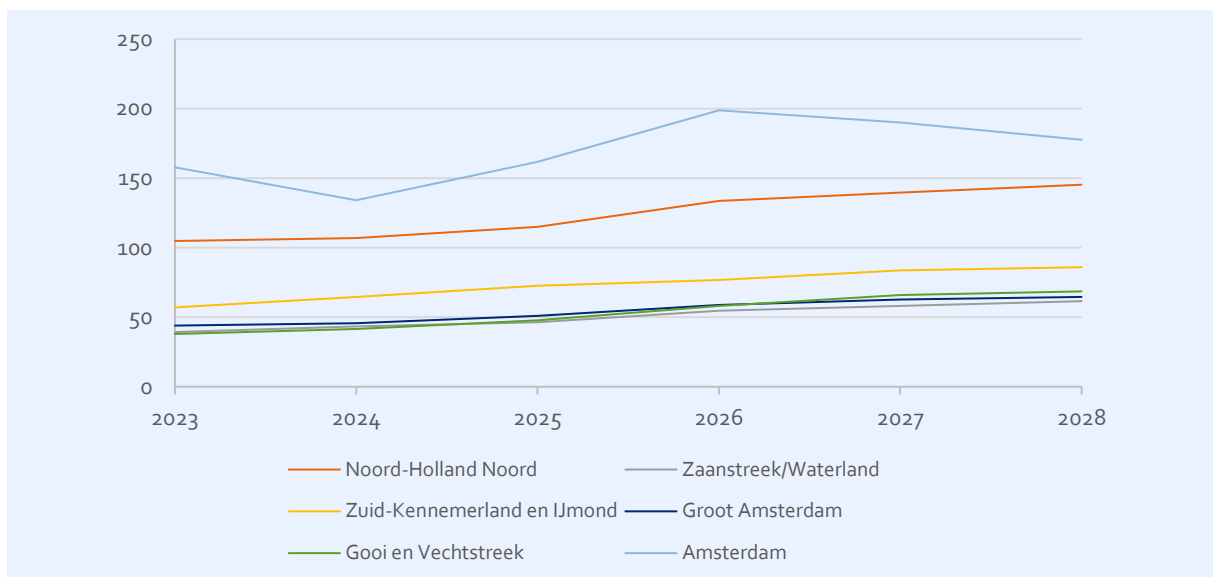
Omdat onbekend is hoe groot het tekort momenteel feitelijk is, is hiervoor in Mirror een benadering genomen door onbevoegd gegeven lessen per 1 oktober 2022 (vastgesteld op basis van IPTO) als tekort te tellen.

In Figuur 8 is de werkgelegenheid in aantallen fte weergegeven die ook met de te verwachten instroom bij ongewijzigd beleid nog niet vervuld zal kunnen worden. De achterliggende cijfers zijn te vinden in Tabel 4. In alle arbeidsmarktregio's is sprake van een oplopend niveau van tekorten. De stad Amsterdam kent daarbij in absolute zin de hoogste tekorten.

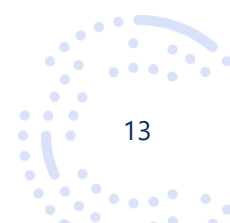
Figuur 8: Onvervulde werkgelegenheid leraren in fte

Tabel 4: Onvervulde werkgelegenheid leraren in fte

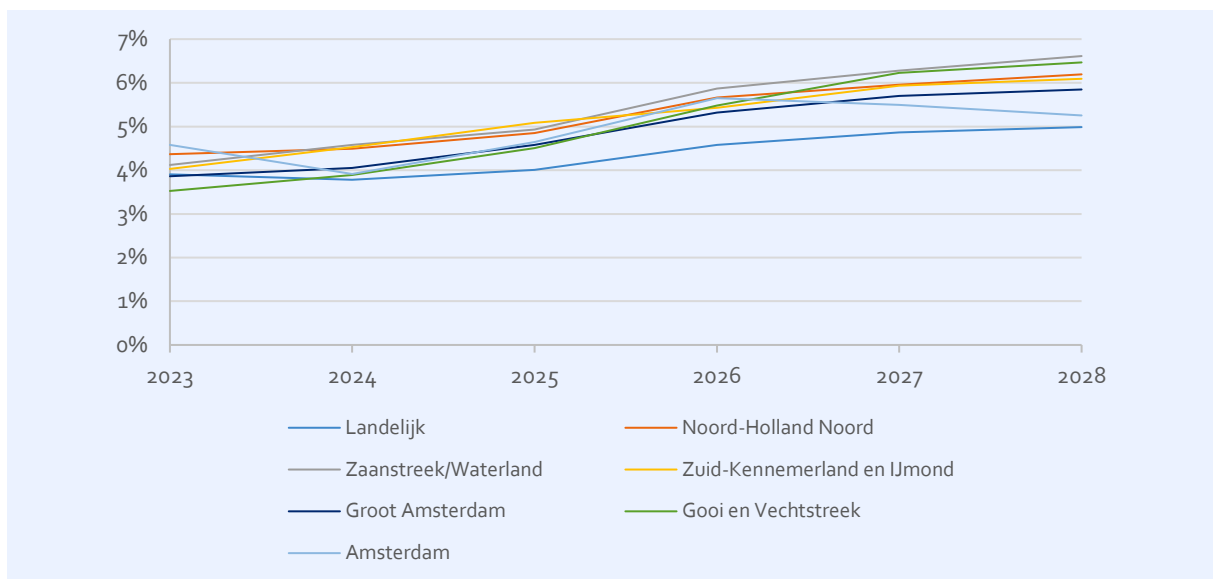
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Landelijk	2.380	2.292	2.407	2.726	2.864	2.914
Noord-Holland Noord	105	107	115	134	140	145
Zaanstreek/Waterland	39	44	46	55	58	62
Zuid-Kennemerland en IJmond	57	65	73	77	84	86
Groot Amsterdam	44	46	51	59	63	65
Gooi en Vechtstreek	38	42	48	58	66	69
Amsterdam	158	134	162	199	190	178

Om tekorten in perspectief te plaatsen is vervolgens nog de relatieve onvervulde werkgelegenheid bepaald. Dit is de onvervulde werkgelegenheid in fte ten opzichte van de werkgelegenheid en geeft een indicatie van de omvang van de tekortenproblematiek. De relatieve onvervulde werkgelegenheid is in Figuur 9 weergegeven. Het blijkt uit de figuur dat alle arbeidsmarktregio's in Noord-Holland een stijgende relatieve onvervulde werkgelegenheid zullen kennen en daarbij boven het landelijke gemiddelde zullen komen. Arbeidsmarktregio Zaanstreek/Waterland zal naar verwachting tot 2028 de hoogste relatieve tekorten krijgen en Amsterdam in 2028 de laagste, maar dus nog wel hoger dan het landelijk gemiddelde. Op het niveau van vak kan meer problematiek spelen. Dat is onderwerp van hoofdstuk 5.

Figuur 9: Relatieve onervulde werkgelegenheid leraren

5 Prognose naar vak

In dit hoofdstuk komen dezelfde grootheden terug als in hoofdstuk 4, echter wordt nu niet uitgesplitst naar arbeidsmarktregio, maar naar vak. Er wordt dus naar het totaal van de regio gekeken. De gegevens over gegeven vakken die daarvoor nodig zijn, zijn afkomstig uit IPTO.⁶ Het in IPTO aanwezige detailniveau wordt in Mirror samengevat tot het niveau van 20 vakken. Deze indeling in 20 vakken hanteren we ook in het onderstaande. Overigens geldt ook op het niveau van vakken het verband tussen de kernvariabelen werkgelegenheid, vervangingsvraag, instroom en onvervulde werkgelegenheid zoals dat in hoofdstuk 2 is toegelicht.⁷ We bespreken hieronder daarom wederom, maar ditmaal per vak, de voorspelde werkgelegenheid, de vervangingsvraag en de instroom om tot slot een blik te werpen op de onvervulde werkgelegenheid.

5.1 Werkgelegenheid per vak

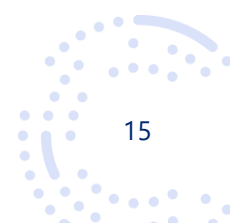
Voor de prognose van de werkgelegenheid naar vak nemen we aan dat de werkgelegenheid stijgt of daalt met de verandering in de werkgelegenheid voor leraren op een instelling als geheel. De totale werkgelegenheid naar vak voor de regio is weergegeven in Tabel 5. De verschillen in relatieve ontwikkeling tussen vakken zijn gering.

Tabel 5: Werkgelegenheid leraren in de regio per vak in fte

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nederlands	1.089	1.083	1.088	1.091	1.079	1.069
Duits	349	347	347	346	343	341
Engels	914	909	910	911	902	896
Frans	384	382	381	380	377	376
Biologie	520	517	517	517	512	509
Informatica	75	75	76	76	75	74
Natuurkunde	333	331	331	330	327	326
Scheikunde	269	267	267	267	265	264
Wiskunde	1.026	1.021	1.020	1.019	1.010	1.005
Aardrijkskunde	398	396	396	395	392	390
Economie	546	544	543	542	538	535
Geschiedenis	484	482	481	480	476	474
Levensbeschouwing	108	108	107	107	106	106
Maatschappijleer	234	233	233	234	231	230
Techniek	117	117	117	117	116	115
CKV, Kunstvakken	714	712	713	714	707	701
Gezondheidszorg en Welzijn	119	119	120	121	119	118
Klassieke Talen	144	142	141	141	139	139
Lichamelijke Opvoeding	726	723	724	723	716	711
Overige Vakken	1.503	1.498	1.506	1.509	1.492	1.477
Praktijkonderwijs	381	380	377	376	378	379
Totaal	10.434	10.387	10.395	10.396	10.301	10.234

⁶ Zie Vloet, den Uijl & Guimarães. (2023) IPTO: bevoegdheden en vakken in het vo - peildatum 1 oktober 2022. Voor dit regiorapport zijn voorlopige IPTO-cijfers gebruikt.

⁷ Verandering onvervulde werkgelegenheid = verandering werkgelegenheid + vervangingsvraag – instroom.

5.2 Vervangingsvraag per vak

De vervangingsvraag per vak geeft ook hier een samenvatting van alle fte's die niet meer vervuld worden, maar nu per vak. Verschillen in de relatieve ontwikkeling van de vervangingsvraag per vak ontstaan vooral omdat de leeftijdsverdeling van leraren voor ieder vak anders is waardoor bijvoorbeeld de uitstroom bij een "vergrijsd" vak hoger kan zijn dan bij andere vakken.

Tabel 6: Vervangingsvraag leraren in de regio per vak in fte

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nederlands	97	83	78	83	83	75
Duits	35	27	28	27	26	23
Engels	80	62	71	75	72	68
Frans	35	26	27	31	24	25
Biologie	40	37	35	37	38	33
Informatica	9	7	7	6	5	4
Natuurkunde	33	27	26	24	24	22
Scheikunde	22	18	18	19	19	15
Wiskunde	88	66	71	74	68	62
Aardrijkskunde	29	22	23	28	24	24
Economie	47	39	45	46	43	39
Geschiedenis	30	25	30	28	29	25
Levensbeschouwing	10	9	7	9	8	7
Maatschappijleer	20	16	18	19	18	17
Techniek	14	12	11	11	10	10
CKV, Kunstvakken	53	45	53	54	52	50
Gezondheidszorg en Welzijn	13	11	11	13	12	11
Klassieke Talen	13	10	10	10	10	9
Lichamelijke Opvoeding	37	31	36	39	36	37
Overige Vakken	0	18	18	30	43	40
Praktijkonderwijs	35	33	34	33	33	29
Totaal	731	625	657	696	678	625

5.3 Instroom per vak

De instroom naar vak van personen vanaf de lerarenopleidingen, is gebaseerd op gegevens van de historische aantallen afstudeerders aan de lerarenopleidingen (hbo bachelors en universitaire masters). Binnen Mirror wordt een zo optimaal mogelijke match tussen vraag en aanbod gemaakt, waarbij onder andere gelet wordt op de afstudeerrichting en regio van de afstudeerder. Met betrekking tot het praktijkonderwijs wordt in Mirror verondersteld dat sprake is van voldoende aanbod van leraren.⁸

De op die manier voorspelde instroom per vak is weergegeven in Tabel 7. De hoeveelheid onvervulde werkgelegenheid die resteert, bespreken we in de volgende paragraaf.

⁸ Dit wil niet zeggen dat dat in de praktijk ook het geval is, het ontbreekt op dit moment echter aan voldoende kennis om het praktijkonderwijs beter te modelleren.

Tabel 7: Instroom leraren in de regio per vak in fte

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nederlands	74	70	68	67	65	66
Duits	21	21	21	20	20	19
Engels	78	72	75	73	69	68
Frans	22	21	19	18	17	16
Biologie	37	37	38	37	34	33
Informatica	2	3	2	2	2	2
Natuurkunde	20	20	19	18	17	18
Scheikunde	13	13	13	12	12	12
Wiskunde	59	56	54	53	52	51
Aardrijkskunde	23	23	23	24	23	22
Economie	42	40	42	42	41	41
Geschiedenis	34	27	29	27	25	23
Levensbeschouwing	6	9	8	8	6	7
Maatschappijleer	20	18	19	19	18	17
Techniek	14	13	13	12	12	12
CKV, Kunstvakken	81	43	54	54	45	44
Gezondheidszorg en Welzijn	20	18	14	14	10	10
Klassieke Talen	9	7	6	6	5	6
Lichamelijke Opvoeding	53	28	37	38	29	32
Overige Vakken	8	11	24	32	26	25
Praktijkonderwijs	32	33	30	32	35	30
Totaal	667	582	608	610	563	554

5.4 Onvervulde werkgelegenheid per vak

Nadat alle arbeidsmarktstromen hebben plaatsgevonden resulteert de onvervulde werkgelegenheid. Omdat Mirror een beleidsarm model is kan onvervulde werkgelegenheid in de praktijk mogelijk echter wel via extra wervingsinspanningen vervuld worden. Hoeveel voorspelde onvervulde werkgelegenheid het betreft is weergegeven in Tabel 8.

We zien dat tekorten zich met name concentreren rond de vakken Nederlands, Duits, Frans, Informatica, Natuurkunde, Scheikunde, Wiskunde en op langere termijn ook Klassieke Talen. Bij het vak Wiskunde zullen zich naar verwachting in absolute zin de grootste tekorten voordoen. De tekorten bij de vakken Engels, Biologie, Economie, Geschiedenis, Maatschappijleer en Gezondheidszorg en Welzijn zullen naar verwachting gedurende de ramingsperiode afnemen.

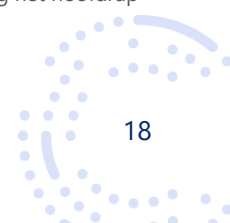

Tabel 8: Onvervulde werkgelegenheid leraren in de regio per vak in fte

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nederlands	84	92	106	125	130	128
Duits	24	28	35	40	44	46
Engels	42	27	24	25	20	15
Frans	24	28	36	48	53	59
Biologie	22	18	16	17	16	13
Informatica	16	20	25	30	33	35
Natuurkunde	27	32	38	44	48	51
Scheikunde	23	26	31	38	43	45
Wiskunde	78	82	98	118	126	131
Aardrijkskunde	17	15	15	18	16	16
Economie	27	23	25	28	25	20
Geschiedenis	7	2	2	2	3	2
Levensbeschouwing	5	4	4	5	6	6
Maatschappijleer	12	8	7	7	5	3
CKV, Kunstvakken	2	2	3	3	3	2
Gezondheidszorg en Welzijn	11	4	1	1	1	1
Klassieke Talen	7	9	12	16	19	21
Lichamelijke Opvoeding	1	1	2	2	2	2
Overige Vakken	0	0	1	2	2	2
Totaal ⁹	441	437	495	581	601	604

⁹ Exclusief hier niet getoonde vakken. Dit betreft de vakken Techniek en Praktijkonderwijs, zie voor een toelichting het hoofdrapport op [mirrorpedia.nl/publicaties](https://www.mirrorpedia.nl/publicaties).

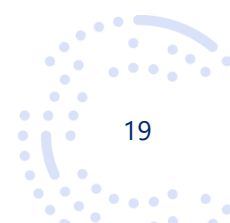

A Arbeidsmarktregioindeling

nr	naam	nr	naam
1	Groningen	21	Haaglanden
2	Friesland	22	Midden-Holland
3	Drenthe	23	's-Gravenhage
4	Regio Zwolle	24	Rijnmond
5	Twente	25	Drechtsteden
6	Noord-Holland Noord	26	Gorinchem
7	Zaanstreek/Waterland	27	Rotterdam
8	Zuid-Kennemerland en IJmond	28	Rivierenland
9	Groot Amsterdam	29	Rijk van Nijmegen
10	Gooi en Vechtstreek	30	Midden-Gelderland
11	Amsterdam	31	Achterhoek
12	Flevoland	32	Zeeland
13	Almere	33	West-Brabant
14	Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	34	Midden-Brabant
15	FoodValley	35	Noordoost-Brabant
16	Amersfoort	36	Zuidoost-Brabant
17	Midden-Utrecht	37	Helmond-De Peel
18	Utrecht	38	Noord-Limburg
19	Holland Rijnland	39	Midden-Limburg
20	Zuid-Holland Centraal	40	Zuid-Limburg

B Meer inzicht en scenario-analyses met Planmirror

Planmirror (www.planmirror.nl) is een gebruiksvriendelijke webversie van Mirror waarmee schoolbesturen in het voortgezet onderwijs zelf arbeidsmarktramingen voor hun bestuur kunnen maken. Planmirror is daarmee een instrument dat schoolbesturen inzicht geeft in de toekomstige arbeidsmarkt voor leraren. Tevens is het mogelijk scenario-analyses uit te voeren, waarbij het bijvoorbeeld mogelijk is de effecten van veranderende leerlingramingen en leerling-leraarratio's te bekijken.

Het Ministerie van OCW heeft regels vastgesteld met betrekking tot de vraag wie toegang kan krijgen tot welke gegevens. In het algemeen wordt daarbij altijd toegang toegestaan aan medewerkers van schoolbesturen in het vo en niet aan onderzoeksbureaus of andere commerciële partijen. U kunt een account aanvragen via www.planmirror.nl.

Op Planmirror worden de in dit rapport besproken variabelen als uitgangspunt genomen, maar is het mogelijk verder in te zoomen op regio's, vakken en uw bestuur. Houd er rekening mee dat Planmirror af en toe van een update wordt voorzien. De uitkomsten van Planmirror kunnen dus op termijn gaan afwijken van de in dit rapport getoonde cijfers.

